

Wspólnie
tworzymy
szkołę
możliwości

O angażowaniu młodych ludzi w akcje na rzecz klimatu i środowiska

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

AMBASADA
STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI

Zaangażowani uczniowie

- Witamy na ostatnim z serii 5 webinarów “Zaangażowani uczniowie”.
- Cykl poświęcony jest temu, jak edukacja obywatelska może przenikać różne wątki szkolnego życia i tematy poruszane na lekcjach?
- Odpowiada też na pytanie, jak działania z jej zakresu mogą wzmacniać motywację i zaangażowanie uczniów i uczennic?
- Webinaria organizowane są przez Centrum Edukacji Obywatelskiej wspólnie z Ambasadą USA i American Spaces Poland.

Na jakie pytania dziś odpowiemy?

- W jaki sposób można inicjować w szkole działania na rzecz klimatu?
- Jak budować zaangażowanie uczniów i uczennic w działania na rzecz klimatu i środowiska poprzez metodę projektu?
- W jaki sposób działać lokalnie na rzecz globalnych wyzwań?
- Jakie ćwiczenia i aktywności można wykorzystać na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych?
- Jakie działania podejmują młodzi ludzie dla klimatu i środowiska?

Prelegentki

Karina Sobota

nauczycielka biologii i chemii, opiekunka grupy EkoSienkiewicz przy LO1 w Kędzierzynie-Koźlu. Od 15 lat rozpala w uczniach miłość do reakcji chemicznych i ciekawość badawczą.

Marta Stasiak

od dziecka interesuje się otaczającym światem. Jej jest jazda konna, spacerowanie z psem i opieka nad zwierzętami. Kampania społeczna EkoSienkiewicz jest dla niej wspaniałą, niekończącą się przygodą.

Nikola Golisz

kocha kontakt z przyrodą. Wolny czas spędza na spacerowaniu z psem po pobliskich polach, łąkach i lesie. Od kilku lat jeździ konno, najbardziej ceni sobie wyjazdy w teren i galopy po lasach. Dołączyła do projektu ekologicznego, żeby dołożyć cegiełkę do ochrony przyrody.

Aleksandra Pytlik

jej pasją jest sport, taniec, akrobatyka. Zająła I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Ekologicznym na najlepszy fotoekoblog. Jest blogerką i założycielką profilu społecznościowego EkoSienkiewicz.

Elżbieta Krawczyk

Szefowa Działu Edukacji Globalnej i Ekologicznej, dyrektorka programowa oraz członkini zarządu Centrum Edukacji Obywatelskiej

Marta Jackowska-Uwadizu

Koordynatorka programów edukacji globalnej i klimatycznej w Centrum Edukacji Obywatelskiej, afrykanistka

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

O Centrum Edukacji Obywatelskiej

- Jesteśmy **największą** w Polsce organizacją pozarządową zajmującą się **edukacją**.
- Współpracujemy z nauczycielami, nauczycielkami i dyrekcjami szkół, proponując im **nowe metody nauczania oraz tematy do podjęcia w szkole**.
- Dzięki nim uczniowie i uczennice angażują się w swoją edukację i lepiej radzą sobie z **wyzwaniami współczesnego świata**.
- Działamy od 28 lat.
- Współpracujemy z około 40 000 nauczycieli oraz dyrektorów z około 10 000 szkół z całej Polski.

WIĘCEJ NA WWW.CEO.ORG.PL

Nasze działania prowadzimy w 6 grupach programowych

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Otwieraj
na kulturę

Programy edukacji kulturalnej i medialnej rozwijające krytyczne myślenie i zachęcające do świadomego uczestnictwa w kulturze oraz jej tworzenia.

- > Szkoła twórczych praktyk
- > Noc bibliotek

Pomagaj
się uczyć

Programy, które wprowadzają aktywizujące metody nauczania, ocenianie kształtujące i rozwijają współpracę nauczycieli, zmieniając kulturę pracy szkoły.

- > Szkoła dla innowatora
- > Szkoła ucząca się

Angażuj
obywatelsko

Programy zachęcające uczniów i uczennice do podejmowania działań z zakresu: wolontariatu, samorządności i przedsiębiorczości w szkole i w środowisku lokalnym.

- > Szkoła demokracji
- > Młodzi w akcji

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Programy edukacji globalnej i ekologicznej tłumaczące, jak działa współczesny świat, jak odpowiedzialnie dbać o niego, o środowisko i o siebie nawzajem.

- > Globalna szkoła
- > Ekologiczna szkoła

Ucz
otwartości

Programy wspierające budowanie w klasie dobrych relacji opartych na szacunku dla różnorodności oraz pomagające podejmować trudne tematy.

- > Szkoła otwartości
- > Wychowanie to podstawa

Wyjaśniaj
politykę

Programy tłumaczące świat polityki lokalnej, krajowej i europejskiej oraz zachęcające do angażowania w życie publiczne.

- > Europejski Uniwersytet Latający
- > Młodzi głosują

Odbierz zaświadczenia potwierdzające udział po każdym spotkaniu i certyfikat na zakończenie cyklu

- Uczestnicy i uczestniczki, którzy zarejestrują się na wydarzenie i wezmą w nim udział na platformie Zoom będą mogli po jego zakończeniu wygenerować zaświadczenie potwierdzające udział. Link do zaświadczenia będzie podawany wyłącznie podczas webinarium.
- Uczestnicy i uczestniczki, którzy wezmą udział we wszystkich spotkaniach na Zoom otrzymają dodatkowo **certyfikat poświadczający ukończenie całego cyklu** i zdobycie nowej wiedzy!

Dlaczego zajmujemy się klimatem i środowiskiem?

Młodzi Polacy (13-35) a klimat. Wyniki badania

P42. Jakie są najważniejsze wyzwania globalne?

Pytanie wielokrotnego wyboru, max 4 odpowiedzi

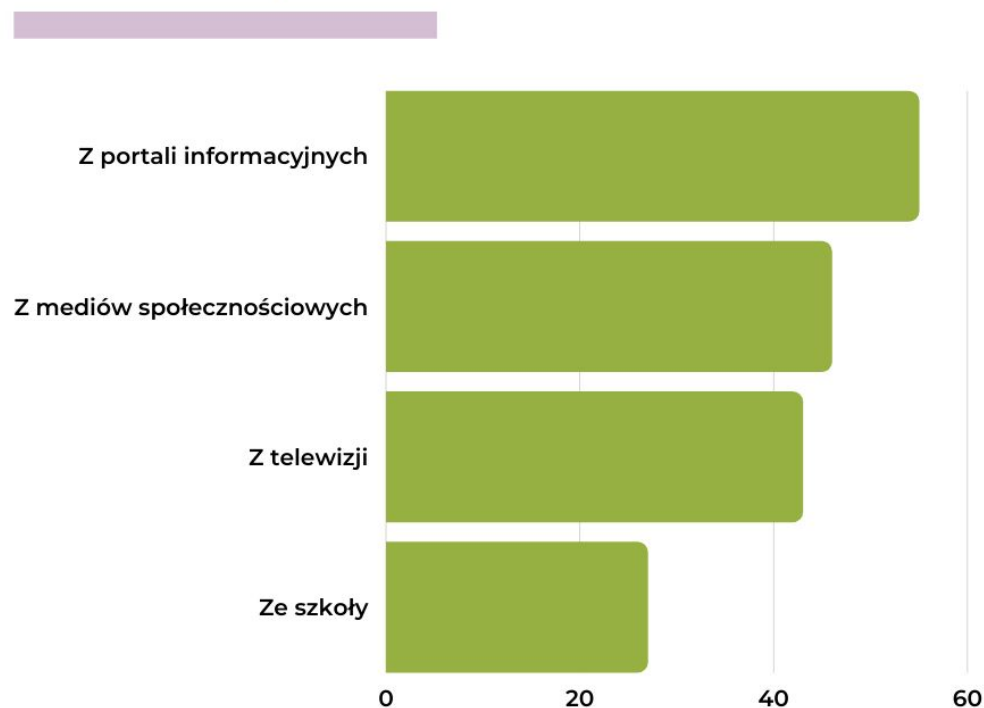

Podstawa: wszyscy respondenci, N=466

Młodzi Polacy (13-35) a klimat. Wyniki badania

Skąd czerpiesz wiedzę na temat stanu i zmiany klimatu?

Odpowiedzi osób w wieku 13-20 lat

Budowanie odpowiedzialności poprzez pracę na postawach

Jaki mam związek ze zmianą klimatu?

Ćwiczenie służy zbadaniu, co uczniowie i uczennice myślą i wiedzą o wpływie swoich wyborów na zmianę klimatu oraz czy mają wolę do podjęcia działań.

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

08

Jaki mam związek
ze zmianą klimatu?

12 LAT

40-60 MINUT

#ZMIANA KLIMATU
#ANALIZA WSPÓŁZALEŻNOŚCI I PROCESÓW GLOBALNYCH
#RÓWNOWAGA ŚRODOWISKA
#ODPOWIEDZIALNOŚĆ
#OSOBISTY WPLYW

Czego chcę się dowiedzieć?

Zmiana klimatu jest pojęciem odnoszącym się do szeregu zjawisk, które wpływają na pogodę i klimat, takich jak wzrost temperatury oraz zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby. To ćwiczenie służy zbadaniu, co uczniowie i uczennice myślą i wiedzą o wpływie swoich wyborów na zmianę klimatu oraz czy mają wolę do podjęcia działań.

Co jest potrzebne do przeprowadzenia ćwiczenia?

— Zestaw kart dla każdej z grup stworzony według poniższych wytycznych (stwierdzenia do wycięcia znajdują się w załączniku).

Wybierz z poniższej listy dziewięć stwierdzeń o różnym priorytecie: wysokim (W), średnim (Ś) i niskim (N). Dla każdej grupy uczniów i uczennic stwórz zestaw kart (z jednym stwierdzeniem na każdej karcie).

- (W) Chodzenie piechotą, jazda rowerem lub korzystanie z transportu publicznego zamiast jazdy samochodem
- (Ś) Dzielanie się swoim samochodem z innymi
- (W) Przejście na wegetarianizm
- (W) Przejście na wegetarianizm
- (Ś) Ograniczenie spożycia mięsa i nabiału
- (Ś) Wykorzystywanie resztek jedzenia
- (W) Rezygnacja z plastikowych toreb i opakowań
- (Ś) Wspieranie organizacji charytatywnych nawołujących do działań w związku ze zmianą klimatu
- (Ś) Zorganizowanie w szkole strajku klimatycznego
- (W) Kupowanie lokalnej żywności sezonowej
- (W) Ograniczenie lotów samolotami
- (W) Ograniczenie konsumpcji / kupowanie tylko tego, czego potrzebujemy (odzieży, sprzętu itp.)
- (Ś) Ograniczenie ilości opakowań podczas zakupów

- (W) Prowadzenie kampanii nawołującej rząd do podjęcia działań na rzecz klimatu
- (W) Korzystanie z odnawialnych źródeł energii zamiast z paliw kopalnych
- (Ś) Zmniejszenie zużycia energii (np. wyłączanie światła)
- (Ś) Posiadanie konta w „zielonym” banku
- (W) Wspieranie organizacji charytatywnych walczących o prawo rdzennej ludności do jej ziemi
- (W) Ochrona niezagospodarowanych obszarów i ekosystemów (np. lasów deszczowych)
- (Ś) Zbieranie deszczówki do wykorzystania w ogrodzie
- (N) Oddawanie niepotrzebnych przedmiotów na cele charytatywne
- (N) Recykling wszystkiego, co się da
- (Ś) Zbieranie kompostu w ogrodzie

Jak poprowadzić ćwiczenie?

- Podziel uczniów i uczennice na grupy liczące 3-5 osób. Daj każdej grupie zestaw dziewięciu kart ze stwierdzeniami.
- Krótko wyjaśnij uczniom i uczennicom znaczenie kart, których nie zrozumieją.
- Poproś uczniów i uczennice o ułożenie dziewięciu kart w kształt rombu, w którym najważniejsza karta jest na górze, a najmniej ważna na dole. Kryterium ułożenia stwierdzeń jest ich wpływ na zmianę klimatu. Ułożenie kart można zmieniać aż do uzyskania zgody w grupie.

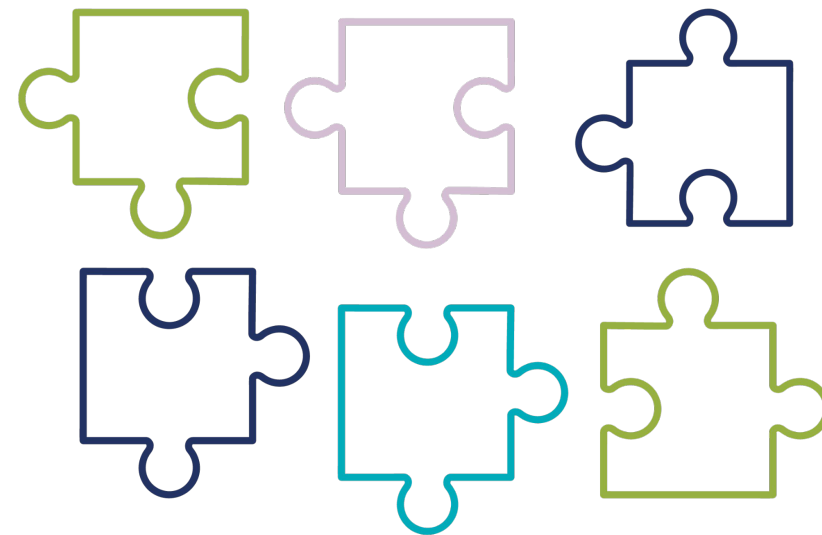
Sprawiedliwe czy niesprawiedliwe? Zestaw ćwiczeń do badania postaw

**Dlaczego warto realizować
edukację na rzecz klimatu i
środowiska?**

Edukacja na rzecz klimatu i środowiska

- rozwija wiedzę o świecie: procesach, współzależnościach,
- pozwala zmienić optykę patrzenia na świat i na nas samych, uwrażliwiając na inne istoty,
- wzmacnia i rozwija kompetencje kluczowe młodzieży,
- motywuje do działania,
- promuje praktyczne wykorzystywanie zdobywanej wiedzy,
- przygotowuje do radzenia sobie we współczesnym świecie.

KOMPETENCJE

krytyczne myślenie – aby rozumieć prawdę, zadawać pytania, podejmować skuteczne działania

empatia – debata na temat konsekwencji zmiany klimatu dla ich społeczności, ale też krajów globalnego Południa wymaga umiejętności przyjęcia perspektywy drugiego człowieka;

poczucie indywidualnej odpowiedzialności za losy innych ludzi i planety;

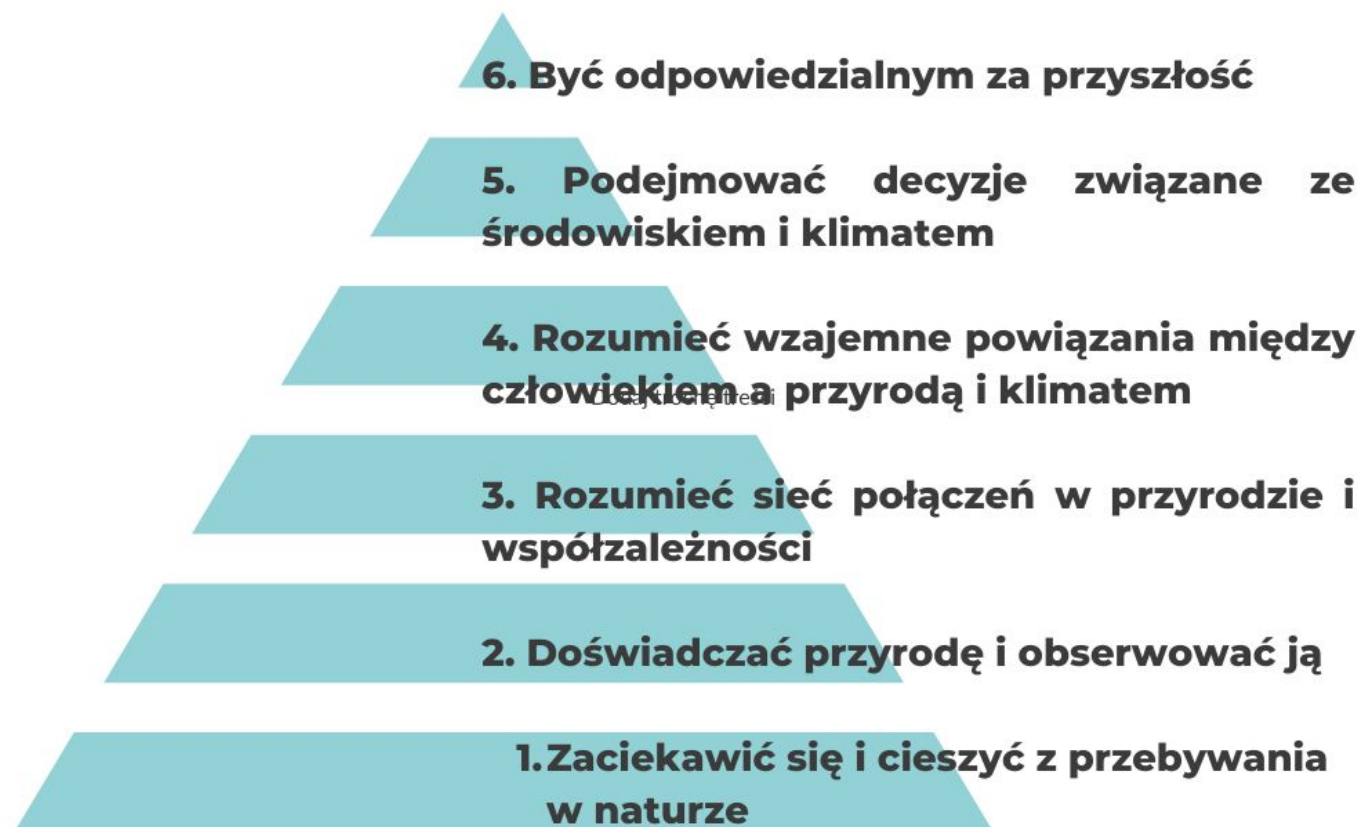

umiejętności wspólnej pracy i solidarności – tylko takie działanie może rozwiązać problem, przed którym wszyscy stoimy;

szkolny i lokalny aktywizm na rzecz klimatu.

Budowanie więzi z przyrodą

Szkoła jako inspirujące miejsce

Edukacja klimatyczna na zajęciach przedmiotowych

scenariusz

Wpływ zmiany klimatu na występowanie zjawisk ekstremalnych w Ameryce Północnej

tryb
synchroniczny

geografia

klasa
VIII

45 min

Poprzez analizę fragmentów informacji prasowych na temat zjawisk ekstremalnych, takich jak huragany, powodzie i ulewne opady deszczu, uczniowie i uczennice poznają charakterystykę oraz konsekwencje społeczne, gospodarcze i przyrodnicze tych zjawisk dla Stanów Zjednoczonych oraz innych rejonów świata. Zastanowią się nad powiązaniem pomiędzy obserwowaną intensyfikacją klęsk żywiołowych a globalną zmianą klimatu, wpływem działalności człowieka na klimat oraz możliwościami lepszej ochrony klimatu Ziemi poprzez ich indywidualne działania.

Pytanie kluczowe

W jaki sposób działalność człowieka wpływa na zmianę klimatu i występowanie zjawisk ekstremalnych?

temat lekcji:

Co ma klimat do czekolady? Dyktando: nazwy własne i interpunkcja.

Swoje odpowiedzi możesz zapisywać w zeszyty albo na karcie pracy.

Zadanie 1

Stuchaj uważnie tekstu dyktowanego przez nauczyciela/nauczycielkę i postaraj się go poprawnie zapisać, zwracając szczególną uwagę na nazwy własne i interpunkcję.

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

1Planet4All – Razem dla klimatu!

Młodzież chce działać

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Dzień Ziemi

„Razem dla czystej planety!”

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Jako młodzi i kreatywni ludzie jesteśmy zdania, że nawet najdrobniejsze działania które podejmujemy mają wpływ i znaczenie na społeczeństwo i środowisko w którym żyjemy. Zwiększając świadomość społeczną możemy uczynić świat lepszym miejscem.

Młodzi zadowoleni i rozbudzeni poznawczo, na czym właśnie najbardziej mi zależało.

Nasza grupa składa się zarówno z klas humanistycznych jak i biologicznych, dzięki temu mamy szeroki zakres poglądów na wiele tematów. Według nas możemy zmienić świat, bo mamy: prawo głosu, silną wolę, dobre serce, wiele planów i pomysłów, wsparcie bliskich, motywację do działania, świadomość, chęć pomocy i naszą wizję przyszłości.

Jako młode pokolenie staramy się obalać stereotypy, tym samym uświadamiać innym, że każdy jest równy, niezależnie od płci pochodzenia, ponadto żyjąc na jednej planecie musimy połączyć siły i wspólnie uratować nas od katastrofy klimatycznej 🌱

Jak zacząć działać - perspektywa nauczycielska?

Zaangażowani uczniowie - marzenie?

- Po co?
- Co z tego będę miał/ miała?
- Czy to na ocenę?
- Mamy już tyle nauki!

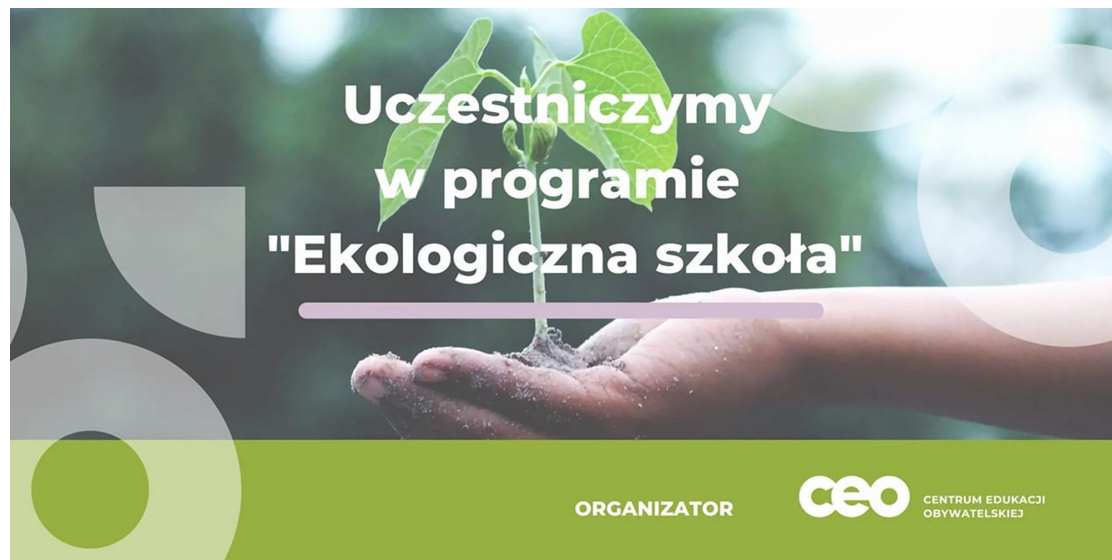
Podstawa programowa - przestrzeń do angażowania młodych

Wiedza biologiczna nabyta przez uczniów powinna być odpowiedzią na wyzwania współczesnej rzeczywistości;

Rozwijanie postawy szacunku wobec przyrody i środowiska (uczeń rozumie zasadność ochrony przyrody; prezentuje postawę szacunku wobec wszystkich istot żywych oraz odpowiedzialnego i świadomego korzystania z dóbr przyrody; objaśnia zasady zrównoważonego rozwoju)

Jak zacząć?

- przekonać, że praca na rzecz środowiska i klimatu jest ważna;
- znaleźć przestrzeń do działania;
- oddać sprawczość uczniom;
- inicjatywa po stronie młodzieży (dobór grupy, tematu, celu, sposobów realizacji);
- zadbać o przychylność dyrekcji i pozostałych nauczycieli

ZAANGAŻOWANY NAUCZYCIEL = ZAANGAŻOWANY UCZEŃ

- DOBRY PRZYKŁAD
- PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ
- MOTYWOWANIE
- ŚWIADOMOŚĆ, ŻE MOŻE NA MNIE LICZYĆ

Działania lokalne

Nasze miasto Kędzierzyn-Koźle

C6H6

Kędzierzyn-Koźle, ul. Bolesława Śmiałego 5
2022-03-23 07:00 stacja GIOŚ
powietrze niebezpieczne

2280% **114** $\mu\text{g}/\text{m}^3$

100% 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Zaleca się ograniczenie przebywania na powietrzu, zwłaszcza przez kobiety w ciąży, dzieci i osoby starsze oraz osoby z astmą i chorobami układu sercowo-naczyniowego, a także zaniechanie palenia papierosów. W przypadku pogorszenia stanu zdrowia należy skontaktować się z lekarzem.

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Wybór obszaru działania

Warsztaty ekologiczne z pracownikiem GIG w Katowicach

- zdobycie wiedzy na temat planowania i realizacji kampanii społecznej
- diagnoza problemu ekologicznego
- wybór obszaru działania

Projekt na rzecz klimatu i środowiska

ŚWIADOME SPOŁECZNOŚCI

Takie, które:

- posiadają wiedzę i kompetencje niezbędne do stawienia czoła współczesnym wyzwaniom środowiskowym i klimatycznym
- znają realne zagrożenia związane ze zmianą klimatu (globalnie i lokalnie)
- wiedzą, jakie działania rzeczywiście mają wpływ na zmianę klimatu i środowisko
- chcą podejmować działania na rzecz ochrony planety i klimatu

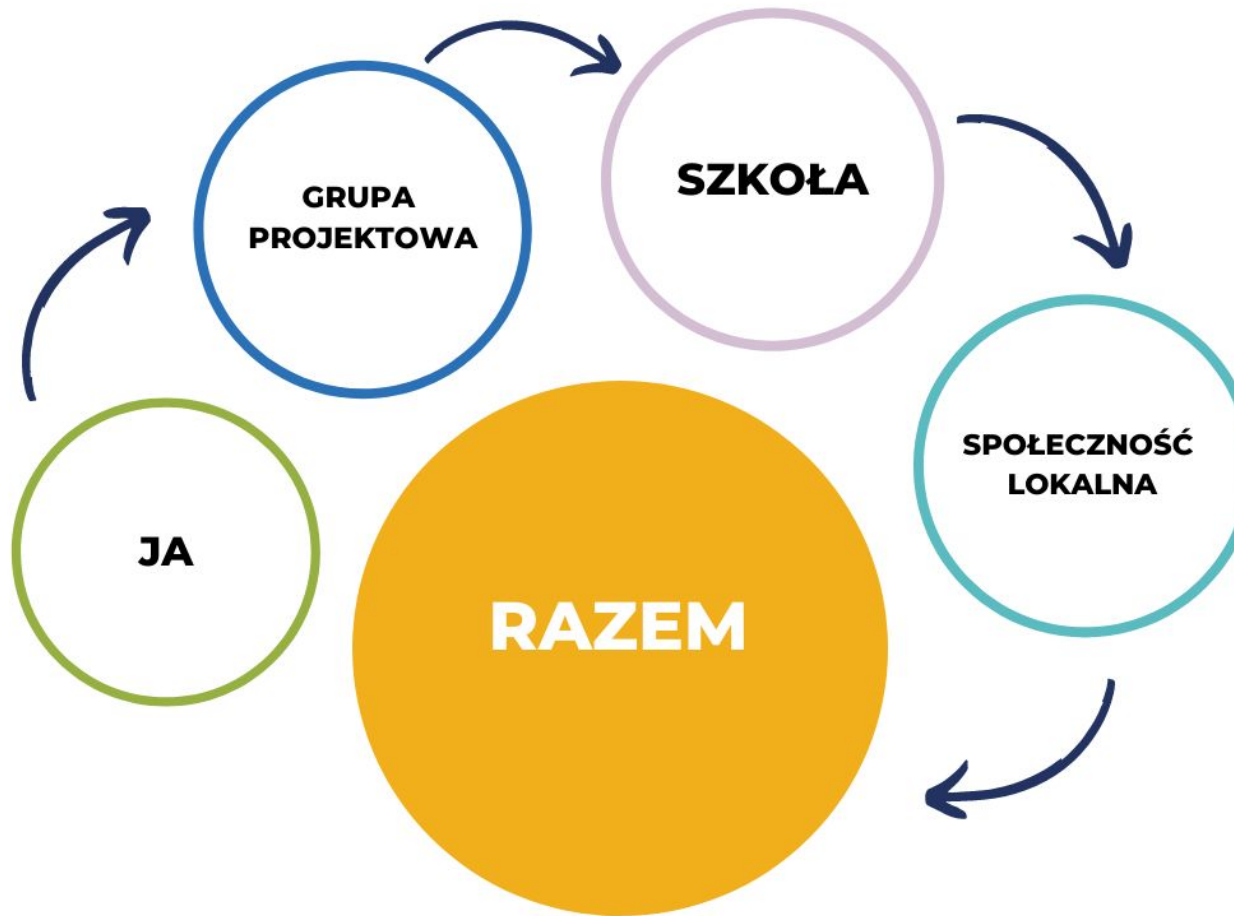
Pokazujemy możliwości indywidualnego i zbiorowego działania na rzecz ochrony klimatu i środowiska w najbliższym otoczeniu i globalnie.

UCZNIOWIE LEPIEJ ROZUMIEJĄ PROCESY GLOBALNE, JEŚLI ODNOSZĄ SIĘ DO ICH SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

RAZEM DLA KLIMATU, RAZEM DLA ŚRODOWISKA

OD UCZENIA DO DZIAŁANIA

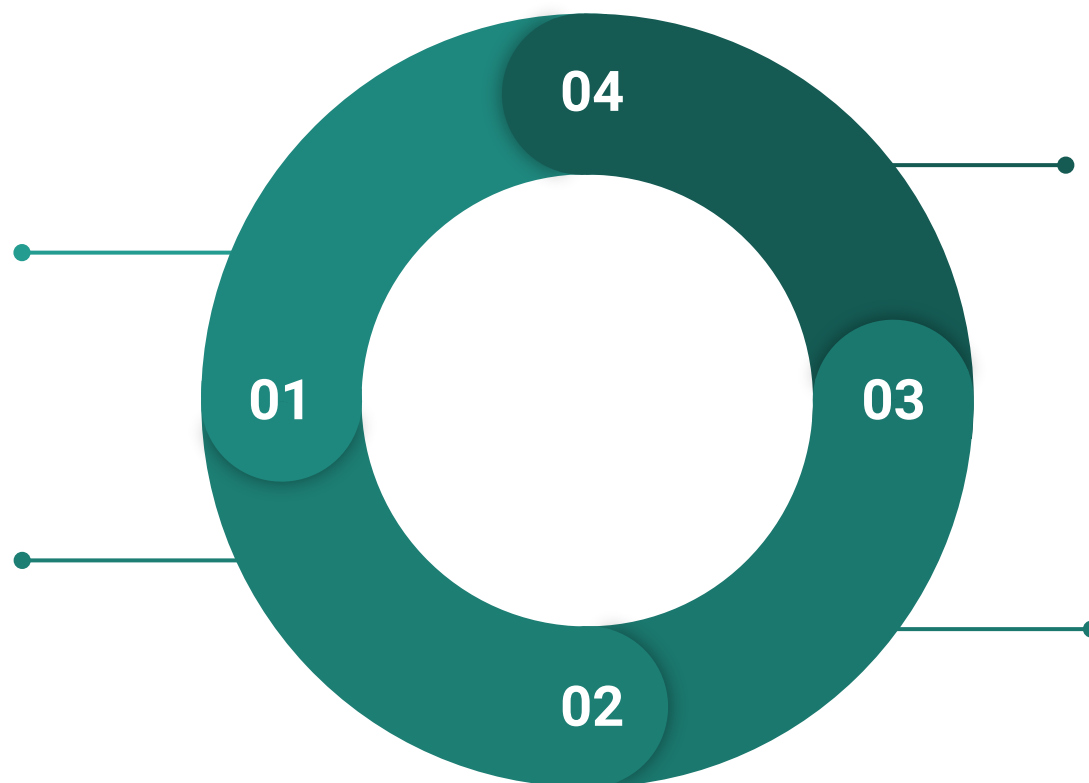
UCZ SIĘ

Nauczyciel, nauczycielka przechodzi przez proces uczenia się.

Młodzież uczy się o zmianie klimatu i ekologii

ROZWIJAJ KOMPETENCJE

Krytyczne myślenie, empatia, samoświadomość globalna i środowiskowa.

DZIAŁAJ

Projekt poświęcony klimatowi lub środowisku dla społeczności szkolnej i/lub lokalnej

MÓW

Prowadzenie zajęć z młodzieżą

Rozmowy z innymi uczniami, uczennicami w projekcie

MYŚLĘ, WIĘC DZIAŁAM

WYZNACZANIE CELÓW

CELOWNIK (mój i mojej grupy)

- poszerzyć wiedzę na temat zmiany klimatu,
- nabędzie umiejętność krytycznego odbioru informacji,
- nauczy się współpracy w grupie,

- podjąć działanie na rzecz ochrony klimatu,
- zaangażować się w działania na rzecz swojej społeczności lokalnej,
- stać się częścią klimatycznie świadomych społeczności.

(kiedy wspólnie: kolegami i koleżankami zastanawiacie się, nad czym i w jaki sposób chcecie pracować w programie, ustalcie wspólnie założone cele i wpiszcie je tutaj)

(kiedy ustalicie zadania każdej osoby w grupie, tutaj wpisz swoje cele w programie)

	1	2	3	4	5	
LUTY						MOJE INDYWIDUALNE CELE NA DANY MIESIĄC (Tutaj wpisz, co Ty sam, sama chcesz osiągnąć w danym miesiącu)
MARZEC						
KWIECIEŃ						
MAJ						
CZERWIEC						

TERMOMETR CELÓW

Wydrukuj to strone w formacie A3.

DIAGNOZA LOKALNA

- Jak Ty postrzegasz swoją okolicę?
- Co chciałbyś/chciałabyś w niej zmienić?
- Czy jest miejsce, w którym chcesz działać?

KARTA SONDAŻU	ODPOWIEDZI								
PYTANIE	TAK			NIE			NIE WIEM		
	do 20 lat	20-50 lat	po 50 r.ż.	do 20 lat	20-50 lat	po 50 r.ż.	do 20 lat	20-50 lat	po 50 r.ż.
Czy w Twojej miejscowości odczuwalna jest zmiana klimatu?									
Czy zmiana klimatu wpływa tak samo na wszystkich?									
Co można zrobić na rzecz Waszej najbliższej okolicy?									

Młodzież działa na rzecz klimatu i środowiska

Grupa Ekosienkiewicz

9 aktywistów

“Nie bądź samolubem, gospodaruj z rozumem”

Ekologiczny dekalog

Reklama

Warsztaty ekologiczne

Sadzenie drzew

Nasi sojusznicy

Lokalne firmy

Patronat Honorowy Prezydenta Miasta

Patronat Honorowy Młodzieżowej Rady Miasta

Kędzierzyn-Koźle, 10.06.2021 r.

ZAŚWIADCZENIE O OBJĘCIU PATRONATEM

Niniejszym zaświadczam, że projekt społeczny Ekosienkiewicz został objęty patronatem instytucjonalnym przez Młodzieżową Radę Miasta Kędzierzyn-Koźle.

Cieszymy się iż projekty realizowane przez młodych ludzi z naszego miasta starają się odpowiadać na realne problemy naszej planety.

Arkadiusz Małachowski

Przewodniczący Młodzieżowej
Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle

Rodzice, szkoła i znajomi

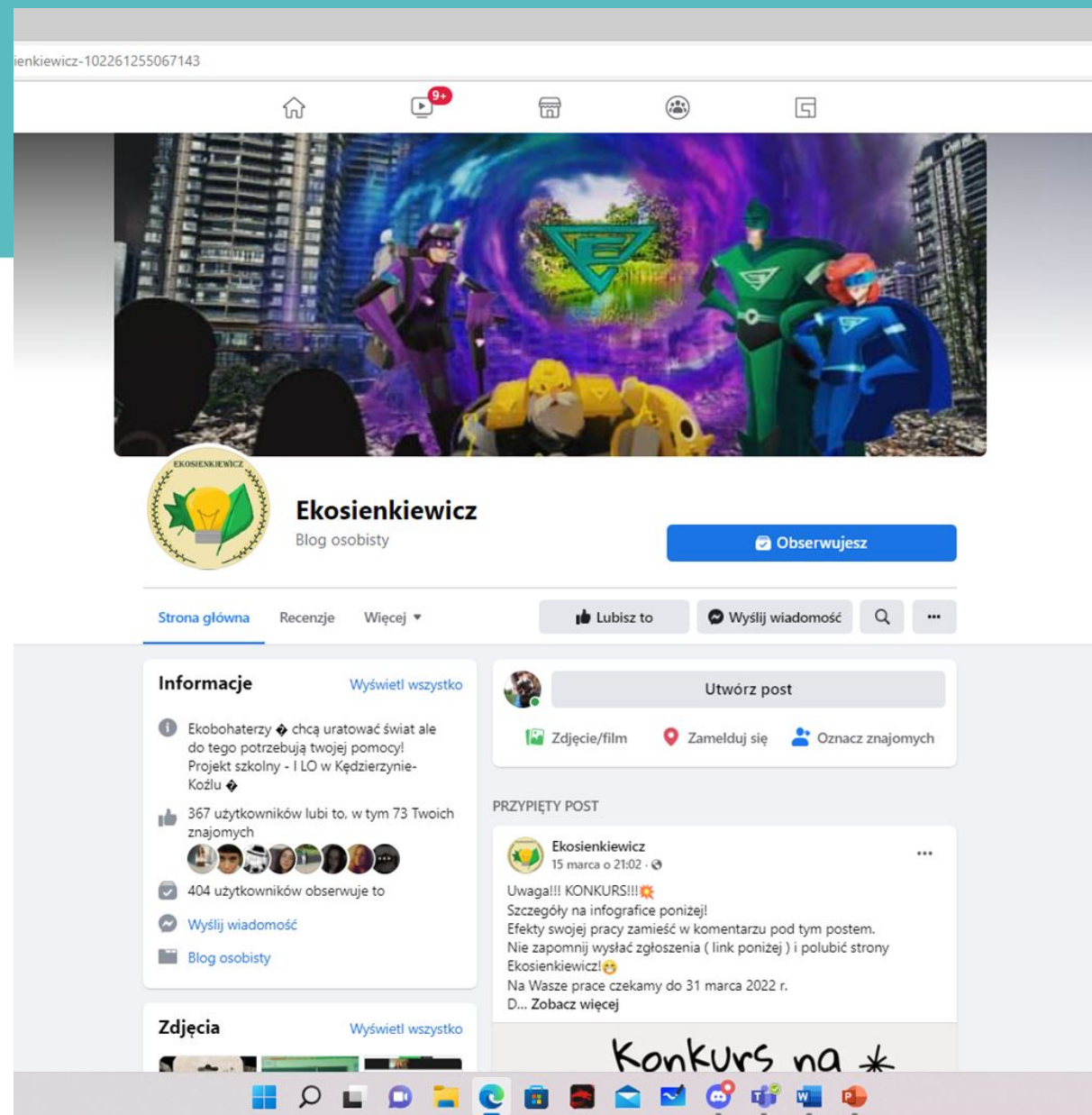
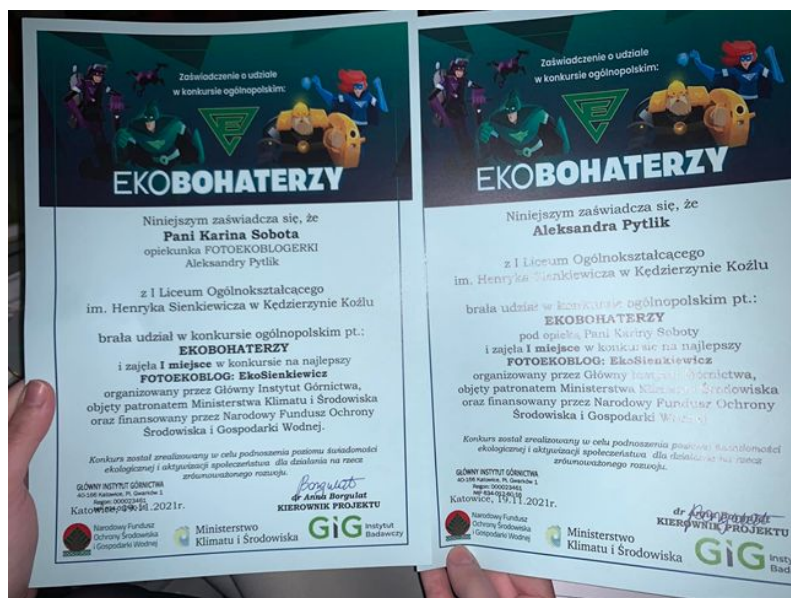

Promocja

lokalne media

fotoekoblog

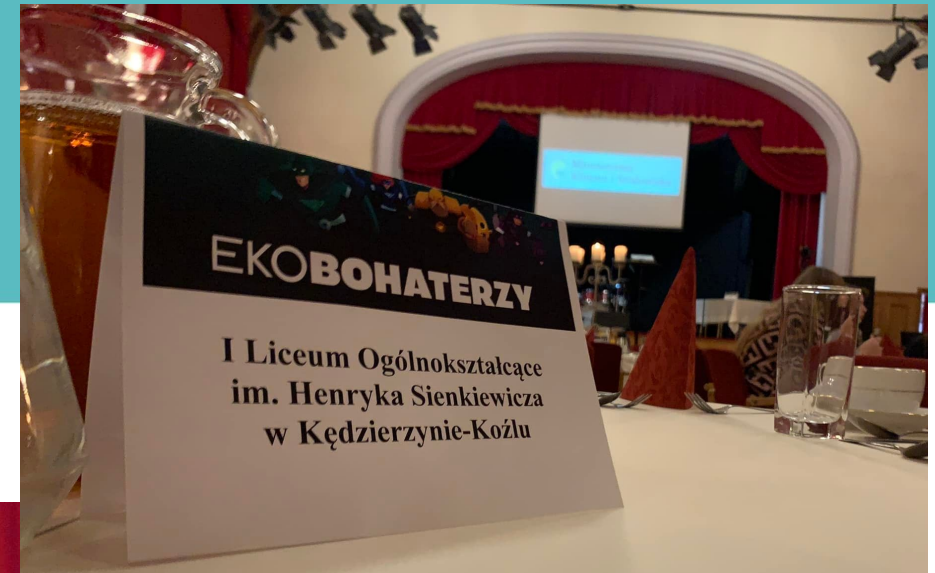
media społecznościowe

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Celebrowanie sukcesu

- ważne jest wspólne świętowanie
- poznanie innych ekodziałaczy
- minigala jako podsumowanie projektu

Uznanie ze strony lokalnych władz i dyrekcji szkoły

Przygoda z Ekosienkiewiczem trwa nadal...

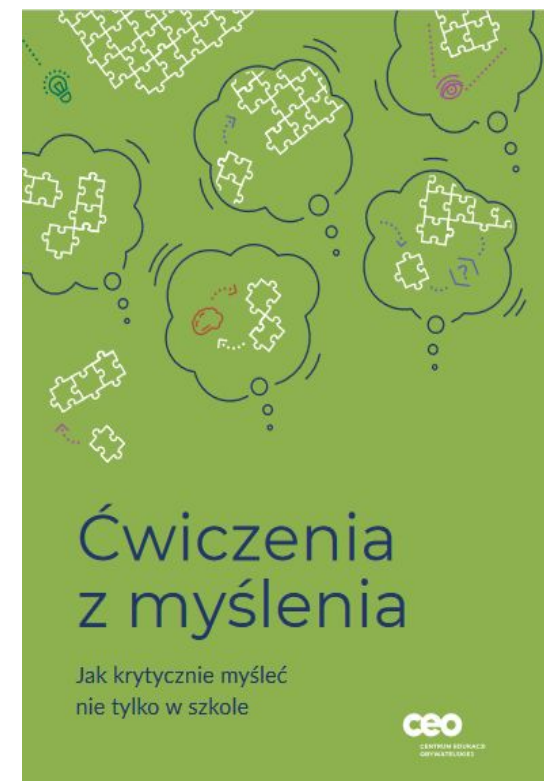

POMOCE EDUKACYJNE

Nasze materiały

Przewodnik po emocjach
na (nie)zwyczajne czasy

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

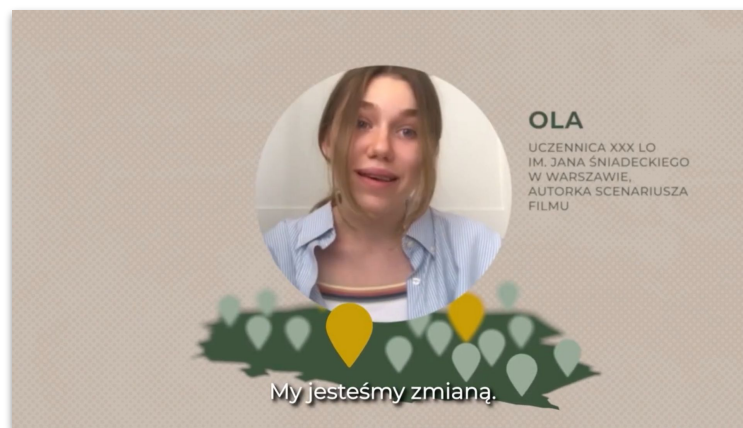
FILMY

Lokalne działania, globalna zmiana - 5 historii

Zielony ład w szkole

My jesteśmy zmianą

Ucz się, mów, działaj!

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Dzień Ziemi

„Razem dla czystej planety!”

11.04 - webinar wprowadzający dla
nauczycieli i nauczycielek

21.04 i 22.04 - webinary dla młodzieży

22.04-19.04 - wyjścia w teren

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Pozostańmy w kontakcie!

Blog ekspercki

Więcej na www.blog.ceo.org.pl

Rozwój instytucjonalny CEO w latach 2019–2021 finansowany jest ze środków otrzymywanych z NIW-CRSO w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030

Blog Centrum Edukacji Obywatelskiej

Przestrzeń inspiracji i pomysłów na lepszą edukację w polskiej szkole

Wydarzenia otwarte

Do transmisji online można dołączać na naszych profilach na Facebooku, m.in.:

Centrum Edukacji Obywatelskiej

Edukacja globalna CEO

Angażuj obywatelsko z CEO

Otwieraj na kulturę z CEO

Ucz otwartości z CEO

Szkoła ucząca się

Dziękujemy za uwagę!

**Fundacja Centrum
Edukacji Obywatelskiej**

ul. Noakowskiego 10
00-666 Warszawa

www.ceo.org.pl
www.blog.ceo.org.pl

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

AMBASADA
STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI

Kontakt

Elżbieta Krawczyk
elzbieta.krawczyk@ceo.org.pl

Wydarzenie jest realizowane we w ramach projektu „1Planet4All – Razem dla klimatu!”
finansowanego ze środków Unii Europejskiej.